

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 208 (3072) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 szeptember 16

Egyre fokozódik a stalingrádi csata hevessége

Véres harcok dúlnak a gyárépületek és munkáslakások között. — A hadműveletekre kedvező őszi időjárás köszöntött be az egyiptomi sivatagban

Döntő fontosságúnak mondja a *Popolo di Roma* berlini tudósítója azt a jelentést, amelyet kedden este adtak ki a stalingrádi arcvonalról. Eszerint a német ék a városba egyre mélyebben hatol be s elérte a Volga-partot, aminek következtében a stalingrádi központi pályaudvar német kézre került. Ilyen módon a város lakott része két részre szakadt. Mindamellett berlini katonai körökben a nagy siker ellenére figyelmeztetnek arra, hogy a város lakott területének nagyobb része ma még szovjet kézen van. A város fontos részei azonban a németek kezében vannak már.

A németek északról, délről és nyugatról nyomulnak be a városba elkecsereedett harcok árán. A nyugat felől való benyomulás, amely legutóljára kezdődött, döntő jelentőségű lehet, mert a város belső területén harcoló szovjet csapatokat ketté vághatja. A német támadó ékek a város belterületén is messze szétágazó védelmi rendszerekkel találkozhatnak és házról-házra harcolva kénytelenek előre nyomulni. A védők, — akiknek már semmi kilátásuk nincs a sikerre és a Volga tulsó partjáról saját géppuskájuk merednek rájuk ha megkísérlik a visszavonulást, — elszántan védekeznek. A Volga keleti partján felvonultatott szovjet tüzérség ágyúzza azokat az utcákat, ahol már németek vannak.

Az NST berlini jelentése szerint miután Stalingrád sorsa megpecsételődött és rövid időn belül várható a fontos szovjet csomópont megszállása, felvetődik a kérdés, mi volt a nyári német offenzíva célja? Az offenzíva célkitűzése itteni szak körök szerint a következő három szempontot tartotta első sorban szem előtt: 1. A keletukrajnai és donmenti fekete föld vidékének teljes megszállása, ami a szovjet élelmiszerellátása szempontjából rendkívül fontos. 2. A Stalingrádig húzódó doni és donecmenti iparvidékek elfoglalása. 3. A közép-oroszországi területek végleges elválgása a Kaukázus fontos nyersanyag-vidékétől. Berlinben érthető módon nem nyilatkoznak arról, hogy Stalingrád elfoglalása után áttérjed-e a német támadás a Volga keleti partjain túlra is: tekintettel azonban arra, hogy a német hadjárat egyik legfontosabb célja a Kaukázus teljes elválgása Oroszország többi részétől, bizonyos, hogy újabb hadműveletek állnak készülésben a Volga első folyásánál.

A kudarcba fullt tobruki brit vállalat közös is élénken foglalkoztatja még a sajtót és a közvéleményt. A szerda reg-

geli svájci lapok hangsúlyozzák, hogy a tobruki kísérletet igen drágán fizették meg az angolok, akik ezzel a vállalkozással is megmutatták, milyen nagy fontosságot tulajdonítanak a tobruki támaszpontnak.

A *Gazetta del Popolo* és a *Stampa*, az angolok tobruki partraszállási kísérletéről megállapítja, hogy a vállalkozás

kudarca jelentős hatással lesz az elalmeini szakaszra. Az angolok katonaik ezreinek és 6 hadihajójuk felátvezésének beismerésével elismerik a tengelyhatalmak júniusi cirenaikai győzelmének nagy jelentőségét.

Az egyiptomi sivatagban egyébként beköszöntött a hadműveletekre kedvező őszi időjárás.

Stalingrád gyárvárosai a harcok gyújtópontjában

Zürichből jelentik, hogy a stalingrádi csata hevessége az utolsó 24 órában még fokozódott. A harcok egyik gyújtópontja Stalingrád egyik jelentős részén a gyárváros és a nagy teherpályaudvar. Egy német páncéloskötélék tegnap behatolt a gyárvárosba és ismét 800 méterrel jutott közelebb a város belső területéhez. A gyárépületek és a munkáslakások között rendkívül heves közelharc folyik.

Stockholmból jelentik: (B. T.) A *Dagens Nyheter* berlini jelentése szerint politikai körökben úgy vélik, hogy Stalin újabb követeléssel fordul az angolszászokhoz a második harcokról felállítása érdekében. Német értesítés szerint részletes tervet terjesztett elő a szovjetet tehermentesítő hadműveletre. Az újabb felhívást Berinben annak világos bizonyítékaként kezelik, hogy a szovjet katonai helyzete egyre rosszabbodik.

Stockholmból jelentik: (B. T.) A

Kelet-Anglia katonai célpontjait bombázták a németek

Berlinből jelentik: (MTL) Mint a Német Távirati Iroda katonai helyről értesül, német harci repülőgépek szerdára virradó éjszaka Keletanglia hadifontosságú célpontjai ellen intéztek támadást és gyújtó, valamint rombolóbombákat dobtak le. Valamennyi a támadásban résztvevő német repülőgép visszatért támaszpontjára.

Ottavából jelentik: (OFI) A kanadai hadügyminisztérium hivatalos jelentése szerint a Dieppenél elszenvedett veszteség 3350 fő. Ebből halott

170, közülük 40 tiszt, sebesült 663, közülük 41 tiszt, eltűnt 2547, közülük 130 tiszt. (MTL)

Ab Uj Nemzedék írja: Bukarestben hivatalosan közölték, hogy a szeptember 14-re viradó éjszaka ellenséges repülők román területre világító rakétákat és bombákat dobtak, amelyek azonban sem katonai, sem ipari berendezéseket nem találtak el. A támadásnak a polgári lakosság körében 14 halálos áldozata van.

Bulgária továbbra is teljesíti kötelességét

Szófiából jelentik: (NTL) Filov bolgár miniszterelnök kedden a kormánytagjai, a bolgár haderő képviselői, a

papság és magasállású tisztviselők előtt beszédet mondott. Hangoztatta, hogy Bulgária valamennyi nemzeti erőit cea-

tasorba kell állítani, hogy a bolsevizmus elleni harc győzelmesen érjen véget. Külpolitikai tekintetben Bulgária teljes mértékben összekapcsolta a sorsát a tengelyhatalmak sorsával. Az együttműködés őszinteségét illetően semmiféle kétségnek helye nincsen. A mostani háború a plutokraták és a bolsevizmus ellen folyik a világ új, igazságosabb rendjének megállapítása érdekében. A demokráciák uralmának hátrányait Bulgária a saját kárán ismerhette meg. A bolgár nép a most folyó küzdelemben mindig teljesítette kötelességét és a bolgár hadsereg úgy oldotta meg feladatait, amint azt megkívánták tőle. A bolgár nép királya köré csoportosulva és az erős bolgár hadseregre támaszkodva továbbra is teljesíteni fogja kötelességét. (MTI)

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani jelenti: Az olasz kormány az Arnó kórházhajó elsüllyesztése miatt a svájci kormány úján éleshangú utakozó jegyzéket juttatott el az angol kormányhoz.

Nem szabad hozzányulni az esetleges légitámadás során lehulló bombáikat-részekhez

Az MTI jelenti: Illetékes helyen nyomtatékosan felhívják a lakosságot figyelmét arra, hogy amennyiben ellenséges légitámadás esetén ledobott ellenséges bombák, vagy fel nem robbant saját lövedékek alkatrészei hullanak le az ország területén, ezen alkatrészek befedezőt nyomban jelentésük a területet a legközelebbi rendőrszemnek. Senki se kísérelje meg, hogy ilyen alkatrészekhez hozzányuljon vagy hogy azt emlékül megőrizze, mert az ilyen alkatrészek továbbra is robbanóképesek és életveszélyesek.

EJSZAKABANYULÓ MINISZTER. TANÁCSOT TARTOTT A KORMÁNY

Az MTI jelenti: A kormány tagjai Kállay Miklós miniszterelnök elnökletével kedden délután 5 órakor minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács, amelyen időszaki kormányzati ügyekkel foglalkoztak a késő éjszakai órákban ért véget.

Ülésre ültek őssz az indiai központi kongresszus vezetői

Bangkok. (MTI) Az OFI jelenti: Az indiai központi gyűlés a kongresszus vezetőinek szabadonboesztására, nemzeti kormány alakítására s az élet és vagyonvédelem biztosítására vonatkozó javaslatokat tárgyalja.

Várad és Biharmegye áldozatkészsége honvédeinkkel szemben

(Levente Központ Nagyvárad). Az elmúlt hetekben tartották országsszerte a Főméltóságú Asszony által indított téli ruhagyűjtést a keleti arcvonalon harcoló honvédeink felszerelésére. A gyűjtést Nagyváradon és Biharmegyében a leventék végezték példás szorgalommal. Az akció során a megyében és a városban mintegy negyedmillió pengő értékű ruhanemű gyűlt össze. Befolyt még 15.000 pengő készpénz is, amelyet a nagyváradi kisiparosoknál vásároltak fel téli holmik alakjában. Ezáltal a befolyt pénz is Nagyváradon maradt. Köszönetet kell mondani mindazoknak a nemeslelkű hölgyeknek, akik társadalmi rang és osztálykülönbség nélkül közreműködtek az összegyűjtött holmik osztályozásánál és csomagolásánál. Köszönet illeti mindazokat akik valamilyen formában közreműködtek ebben a nagy fontosságú akcióban. Az adakozóknak felesleges külön köszönetet mondani, hisz ők nem azért adtak, hogy köszönetnyilvánítást és oklevelet kapjanak, hanem mert ha-

zafiasságuk diktálta. Bihar megye és Nagyvárad területén a következő holmik gyűjtötték össze a leventék:

Harisnya 640, illetve 3476 pár. Nyaksál 536, 2730. Pulover 357, 2696. Meleg alsó 42, 214. Bőrkeztű 47, 669 pár. Takaró 16, 251. Cérnakesztű 180, 752 pár. Lábszárvédő 585, 398. Lábszártekeres 6, 728. Hőszemüveg 28, 69. Szőrmésbőr 665, kötött ing 69, 16. Lábszárvédő 2, 19. Alsónadrág 16, 159. Nadrág 1, 40. Paplan 1, 3. Lepedő 1, 6. Bőrmellény 61, 130. Szövetmellény 13, 131. Ing 14, 42. Törölköző 314, -40. Kabát 4, 127. Zsebkendő 9, 42. Hasmegítő 3. Bélelt bunda 13, 192. Flanel 16, 13 vég. Lábszák 3, 15. Sitalp 2, 36 és 26 sítot. Csizma 1, 2. Bundabélés 1. Angoraszőr 28 deka. Nyers gyapjú 15 kiló. Sicipő 1. Fülvédő 528. Sapka 79, 813. Érmegítő 187, 987. Szőrméssapka 288. Az előző adatok a megye, az utóbbi Nagyvárad adatai. Nagyvárad területén a fentiekben kívül összegyűjtöttek még

Apollo Filmszínházban Pesttel egyidőben legnagyobb sikerű magyar film
Ejfelre kiderül
Főszerepben: Bulla Blma, Simor Erzs, Rácz Vali, Csontos Gy, Lehotay
Csak 16 éven felülieknek!

Belvárosi
Csütörtökön utoljára:
Párba semmiért
Pénteken bemutató
Csokolj meg!
az első hatalmas méretű revüfilm!
Csodálatos muzika! Remek táncok! Pazar kiállítás!

Visszahozzuk közkívánatra 2 napra
Rákossy Viktor örökszép regényének filmváltozatát
Elnémult harangok
csütörtökön a CASINOBAN
Szerdán utoljára: A Noszty fiu esete Tóth Marival.

Vállalni kell a háborús megpróbáltatásokat a végső győzelem biztos reményével

Közyűlést tartott Biharmegye törvényhatósága

Nagyvárad. Saját tud. Bihar megye törvényhatósága szerdán délelőtti tartotta közgyűlését a vármegyeháza közgyűlési termében. Az ülést bevezető Hiszekegy hangjai után dr. Cziffra Kálmán főispán napirendelőtti felszólalásában megemlékezett a közelmúltban tragikus repülőhalált halt ifj. gróf Károlyi Gyulával kapcsolatban a Kormányzói családot ért újabb gyászról majd a következő javaslatot terjesztette elő:

— Javasolom, hogy a vármegye köz-

kosságát a Mindenható kegyelme megkímélte.

E helyről kívánok felhívást intézni a vármegye lakosságához, hogy a szenvedéseket az előírt övrendszabályok pontos betartása, az onuralom és fe-

gyelem megőrzése mellett a házi jóvá boldogulásért hozott áldozatként, de a végső győzelem biztos reményével vállalja és viselje.

Ezután került sor az alispán elmuld felévi jelentésének ismertetésére.

Felszólalások az alispáni jelentéssel kapcsolatban

A jelentéssel kapcsolatban több felszólalás hangzott el.

Szabó Kálmán törvényhatósági bizottsági tag kérte a közgyűlést, oasson oda, hogy a vármegyei utalappal kapcsolatos közmunkák maradjanak meg a községeknek.

Merza Jenő, a vetőmagbevezetés nehézségeit emelte s gyors és frapánus intézkedést kért.

A felszólalásokra az alispán szonaa

válaszolt s a kérdések teljes megvilágításával a helyzet mielőbbi orvoslását ígerte, amennyiben az a megye saját hatáskörével elintézhető.

Az elnöklő főispán az utóbbi kéreccel kapcsolatban bejelentette, hogy a közeljövőben közellátási értekezletet tart a megye országgyűlési képviselőinek és a szakemberek bevonásával, amely után azonnal megteszi a szükséges lépéseket a közellátási kormányzatnál.

Miskolc Pál felszólalása a politikai pártok kérdésében

Miskolc Pál törvényhatósági bizottsági tag részletekig kidolgozott beszédével Bihar megye politikai strukturáját ismertető bevezetője után feleslegesen tudja két egy jelű küzdő kormánytámogató politikai párt működését, amelyben így a helyi politikai élet esélyes meg hasonlítását és pártok rabonlását eszti és érte aggodnik — kéri az Erdélyi Párt beolvadását a Magyar Élet Pártjába.

Szerinte maga a kormányzat is bizalmatlanságnak veheti a megye pártkülönbségekre való tagozódását Bihar közvéleményét egy pártfelfogásnak kell uralnia — hangsúlyozta.

Miskolc Pál felszólalására dr. Pataki Elemér országgyűlési képviselő

felszólalása követte. Beszédében fejtegette az Erdélyi Párt megalkotásának és a jelen körülmények közt való fenntartásának szükségességét. Rámutatott arra, hogy az erdélyi ember jobban ismeri az ő problémáit, mint bárki más s tanácsadást nemcsak elfogadta, de kérte és kéri is a kormányt.

Árvay Árpád bár nem tartja időszerűnek a kérdéssel való foglalkozást, különösen a közgyűlés plenáris előtt — az elhangzott beszédek után — inkább látja azonban a kérdéses ügy teljes és alapos megvilágítását.

Az országgyűlési képviselő ezután részletekben ismertetette a két párt közös politikai irányvonalát és célkitűzéseit.

megvalósításában tanusított közös megértését.

Leel-Össy Árpád MEP képviselő maga is helyesli az Erdélyi Párt bel. politikai irányvezetését és a közös munkában való résztvállalását.

A hossza és már szócséplésre fajúlot vitát Miskolc Pál megegy. szeri felszólalása zárta le.

A közgyűlést ezután a főispán a közgazgatási bizottság új tagjainak, az örökös tagoknak kijelölése, igazoló választmányi tagok és a Nép- és Család. védelmi Alap bizottsági tagjainak megválasztásig felfüggesztette.

A választások eredményeképpen a közgazgatási bizottság tagjai lettek:

Nyirj István, Pappszász Lajos, Percs István, dr. Schriffert Béla és dr. Szilágyi Lajos.

A th. bizottság örökös tagjait kijelölő bizottságha beválasztották:

Balászházy Ivánt és báró Vay Lászlót rendes tagoknak, Nadányi Pált póttagnak.

Az igazoló választmány tagjainak: Bartsch Józsefet, Mártonffy Barnát, Flatt Jenőt, dr. Miskolc Pál, Réthy Kálmánt, dr. Szász Imrét, Tóth Kálmánt, Köröstarján és Tunyoghgy Emilt választották meg.

A Nép- és Családvédelmi Alap bi-

Utazásnál
a változó életmód zavarja a rendszeres emésztést. Ez émelygést, fejfájást okoz. Ne felejtse, hogy utazáshoz szükséges a jó hashajtó.
PARLON

zottsága a választások után ezekből áll:

Dr. Barcsay Károly, Botskor László, dr. Farkas László, dr. Fényes Jenő, dr. Fráter Jenő, dr. Hadady Imre, dr. Hollosy István, dr. Kristof Gyula, vitéz Leel-Össy Árpád, dr. Lindenberger Ámos, dr. Marfay Barna, Miskolc Pál, dr. Miskolc Pál, dr. Nadányi Péter, dr. Oswald János, Percs István, dr. Soltész Kálmán, dr. Schriffert Béla, dr. Székely Sándor, dr. vitéz Szép Sándor, Szunyogh Sándor, vitéz Bathory Szűcs Sándor, dr. Molnár Vince, dr. Uhlyarik Ferenc és Vaday Béla.

A közgyűlés ezután a kisgyű és által már előkészítőben letárgyalta tárgyrozati pontok felett döntött.

A megyegyűlés ünnepi külsőségek között a kora délutáni órákban ért véget.

Nagy iparvállalat keres azonnali belépésre üzemi könyvelésben

gyakorlattal bíró, 35 évesnél nem idősebb keresztny tisztviselőt, esetleg tisztviselőnt. Sajátkezűleg írt részletes ajánlatokat, eddigi működés, fizetési igény és referenciák megjelölésével

„OLA J”

jellegével továbbit a kiadóhivatal.

gyűlése ifj. gróf Károlyi Gyula elhunytá alkalmából a Kormányzó Ur Főméltósága gyászában való osztatlan részvételnek, hódolatjeljes együttérzésnek távirati uton adjon kifejezést.

A közgyűlés egyhangú nyelvése után a következőkben folytatja a főispán napirend előtti felszólalását.

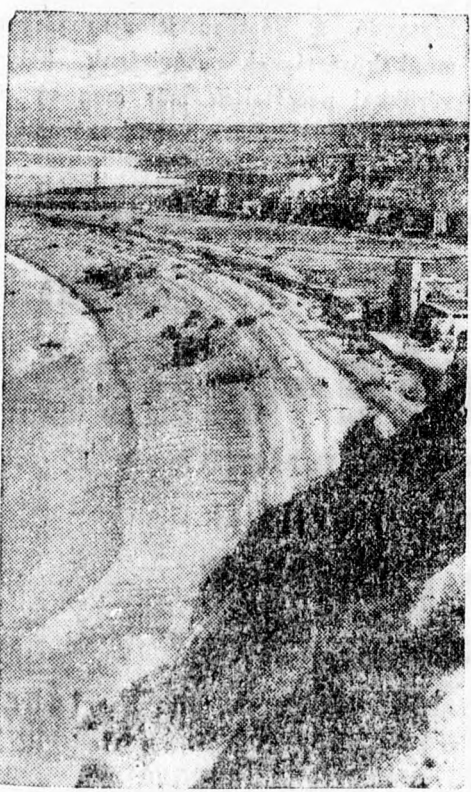
— A nemzet a legutóbbi napokban ellenesleges repülőátmadások következtében a háborús szenvedéseknek egy olyan nemében is szenved, amelynek eddig az ország területén és polgári la-

Stalingrád főpályaudvara német kézen!

Végső szakaszába lépett a háboru egyik legvéresebb csatája. Öt nap alatt 54 hajót vesztek az angolok 351 ezer tonna tartalommal.

Berlin. (MTI). A Német Távirati Iroda katonai munkatársa írja: A katonai megfigyelők figyelme ma a következő három hadászati tényezőre irányul: 1. A stalingrádi küzdelemre, amely végső szakaszába lépett. 2. Az újabb angol-amerikai hajókara-ván megsemmisítésére. 3. A tobruki és cherbourgi brit vállalkozás kudarcára. A mérlegelések központjában a stalingrádi gyors és átütő német sikerek állnak, nemcsak azért, mert Stalingrád birtoklása döntő fontosságú a Volga alsó szakaszának ellenőrzése szempontjából, hanem azért, mert a város eleste az egész Kaspi-tenger térségének helyzetében döntő változást jelent. Az ellenség itt egész sorsáért küzd és ezért harcol a legkétségbeesettebb erőfeszítéssel. A véderőfőparancsnokság tegnapi jelentésének sorai közül kiolvasható, hogy a vörös cárok városa hamarosan eljuttassa szerepét. Timosenko csapatainak utolsó maradványai küzdenek itt kétségbeesett erőfeszítéssel. Hamarosan kiderül, hogy az ember és hadianyag kiméletlen bevetése egyike volt a szovjet leghibásabb tetteinek. Ennek jelentősége akkor fog igazán világossá válni, amikor más szakaszokon hangzik el a kürtszó a nagy döntésére. Még hiábavalóbb volt a kiméletlen ember- és anyagpazarlás a szovjet részéről a középső szakaszon.

Mint a tengereken elsüllyesztett angol-amerikai karavánok sorsa mutatja, a szovjet Északamerikából nem számíthat olyan segítségre, amely csak megközelítően is pótolhatná veszteségeit. A világtengerek helyzete azonban már nem annyira a szovjet, mint inkább Nagybritannia kérdése. Erre a kérdésre a német, olasz és japán haditengerészet adja meg a feleletet. A véderőfőparancsnokság tegnapi jelentése, amely szerint újabb

A dieppei tengerpart, ahol az angolok be akartak tolni Európába

19 hajót süllyesztettek el 122.000 tonnával, nagyrészt fiatal tengerészekből álló német tengeri erők, azt jelenti, hogy öt nap alatt az angolszász hatalmak 54 hajót vesztek 351 ezer tonna tartalommal. Szeptember elsejétől az angolszászok hajótervesztése napi átlagban 43.900 tonna. Ez a tonnaveszteség Amerika számára éppen olyan életbevágó, mint Anglia számára. A tegnapi különjelentés

fényes bizonyítéka a német buvárnaszádok új támadási technikájának. A cherbourgi és tobruki brit támadási kísérletek megmutatták a világnak, hogy Anglia semmit sem tudt a dieppei kudarcból. Angliának az a kísérlete, hogy kiszabaduljon a védekező háború gyűrűjéből, teljesen hiábavaló mind most, mind pedig a jövőben.

Erődszerűen kiépített gyártelepet foglaltak el Novoroszijszk térségében a németek

Berlin. (MTI). A Német TI jelenti: Mint berlini katonai körök a német csapatoknak Stalingrádba való győzelmes bevonulásával kapcsolatban értesültek, Stalingrád főpályaudvara német kézen van.

Berlin. (MTI). A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról: A véderő főparancsnokság közli: Novoro-

szijzsktól délkeletre az ellenség szívs ellenállásának leküzdésével elfoglaltunk egy erődszerűen kiépített gyártelepet. A Terek mentén erős ellenséges ellentámadások hiusultak meg. Stalingrád győzelmes ostromában német csapatok a légielő kötelekeinek kiváló támogatásával további teret nyertek. E harcokban 20 pán-

A háboru egyik legnagyobb és legelkeseredettebb csatája dúl Stalingrádnál

Berlin. (MTI). Illetékes német helyen közlik: Berlini katonai körökben kedden este Stalingrád helyzetéről ezeket mondták. A szovjetnek ebben a térségben, amelybe a németek rohamcsapatai három részből hatoltak be, még több területe van, mint a támadó németeknek. Berlini körökben újabb hangsúlyozzák, milyen kétségbeesetten védelmezik a holsevisták ezt a várost és kijelentették, hogy a Stalingrádnál folyó csata kétségtelenül egyike a háboru legnagyobb és legelkeseredettebb csatáinak. A holsevisták Stalingrádban olyan ellenállást fejtenek ki, hogy a szovjet katonákat szoros értelemben egyenként kell megölni. Miután a Volga keleti partjára vezető utakat szétrombolták, a szovjet katonák számára nem maradt más hátra, mint

vagy német, vagy saját golyótól elcsúszni. A stalingrádi csata belátható időn belüli befejezésével kapcsolatban berlini politikai körökben vázolták az ez évi német nyári támadás céljait. E szerint a cél az egész Donvidék és Ukrajna még hátralevő részének megszállása volt. E területek termékeny földje rendkívül nagy jelentőségű a szovjet élelmiszerellátás szempontjából. Terveztek ezen területek ipari nyersanyagának és fegyvergyárainak német kézre kerítését. A nyári német támadás második célja az volt, hogy a szovjetet megfosszák a kaukázusi olajtól.

Helsinki. (MTI). A Német TI jelenti: A finn főhadiszállás jelentése szerint a nár folyamán a Finn öbölben 26 ellenséges buvárnaszádok megsemmisítettek meg.

Egy cirkálót, négy torpedórombolót s több őrhajót és bárkát vesztek az angolok Tobruknál

Róma. (MTI). A Stefano jelenti: Az olasz főhadiszállás 841. közleménye: Azt a partraszállási kísérletet, amelyet az ellenség a 14-re virradó éjjel a tobruki támaszpont közelében hatalmas légi és tengeri támadással vezetett be, hétfőn reggel 9 órakor már teljesen elfojtottuk. A tengeri és légiuton partrattett csapatokat 5 óra leforgása alatt teljesen megsemmisítettük, vagy foglyul ejtettük. A San Marco zászlóal haladéktalan közbe lépése, amelyet a tobruki támaszpont német csapatai vittezől támogattak, rövid, de kemény küzdelem után legyűrte azokat az ellenséges csapato-

kat, amelyeknek sikerült partrajutni. A partraszállók közt ejtőernyősök is szerepeltek. Az olasz és német parti ütegek tűz alá vették az ellenséges hajókat. Három torpedórombolót, néhány őrhajót és több bárkát elsüllyesztettek. Olasz és német harcigépek alakulatok ezután megtámadták a kelet felé visszahúzódó tengeri erőket. Egy cirkálót egy torpedórombolót elsüllyesztettek. Ezenkívül több egyseget súlyosan megrongáltak. Összesen 576 fogoly maradt kezükben. A halottak és sebesültek száma több százra rög. Nagyon kevés hadianyagot is zsákmányoltunk. Az elsü-

Szabó Imre
hatóságilag kijelölt
bőrelosztó
Szent János-utca 6 alatt megnyílt.

célkocsit megsemmisítettünk. Éjjel-nappal bombáztuk az ellenség utánpótlási összeköttetéseit és repülőtereit. A Volgán bombatalálattal elsüllyesztettünk egy vontatóhajót. Rzev-től északra az ellenség tüzéréseinek erős közreműködésével megismételt támadásait. Az ellenséget mindenütt visszavertük. Egy szovjet páncélvontatot bombatalálattal elpusztítottunk. A volhovi arcvonalon sikeres helyi vállalkozások során sok harcállást elpusztítottunk. A Ladoga-tótól délre az ellenség helyi támadásai az elhárító tüzből összeomlottak. A Ladoga-tavon harcigépeink elsüllyesztettek egy teherhajót, három másikat megrongáltak. A keddre virradó éjjel harcigépek nagyméretű bombákkal bombázták Murmanszket és a környékén lévő repülőtereket. Szeptember 12. és 14. közt 227 szovjetgépet lőttünk le. Ugyanakkor a keleti arcvonalon 23 gépünk veszett el. Hétfőn magányosan szálló brit bombázók repültek el Észak-Németország felett. A ledobott néhány bomba csak csekély épületkárt okozott. A keddre virradó éjjel a brit légielő az észak-német partvidéket támadta. A lakosságnak veszteségei voltak. Négy támadógépet lelőttünk.

Japán bombák hulltak Oregon-állam déli partjára
La Linea. (MTI). Az OFI jelenti: Keddre virradó éjszaka Gibraltárban a légi és szárazföldi erők együttes hadgyakorlatot tartottak. Kedden délután hadianyaggal megrakott hajók érkeztek Gibraltárba és azonnal megkezdtek a kirakodást. Egyik hajón robbanás következett be, aminek következtében a hajó azonnal elsüllyedt. A robbanás okát még nem állapították meg.

Berlin. (MTI). Katonai helyen közlik: Az angol hadügyi államtitkár néhány nappal ezelőtt az angol alsóházban azt állította, hogy a német hadifogságban lévő angol katonák, tengerészek és repülők száma összesen 56904. Ezzel szemben megállapították, hogy 73.095 angol katona, köztük 3500 tiszt van német fogságban.
Tokió. (MTI). A Német TI jelenti: A japánok 30 kilométernyire vannak Port Moresbytől. A Salamon-szigeteken heves csata folyik.
Genf. (MTI). A Német TI jelenti: A nyugat-amerikai főparancsnokság

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

közi: Egy ismeretlen nemzetiségű repülőgép szeptember 9-én Oregon állam déli tengerpartjánál valószínűleg japán eredetű gyújtóbombát dobott le — közli az egyik amerikai hírügynökség jelentését a *Nya Daglight Al-lehanda* sanfranciscoi jelentése. —

„Indiában valóban rendkívül súlyos a helyzet”

— állapítja meg az indiai belügyminiszter —

Amsterdam. (MTI). A Német TI jelenti: A londoni Times megállapítása szerint Churchillnek Indiáról mondott beszéde kellemtelen visszahatást keltett Indiában.

Vichy. (MTI). Inter Inf. Itteni körökben rámutatnak arra, hogy milyen nehézségeket találtak az angol megszállók az első meglepetések után. Kitént, hogy a kislétszámú francia csapatok fel tudják venni a harcot az angolokkal, mielőtt a hadműveletek színhelye áterjedt a hegyes vidékekre.

Amsterdam. (MTI). A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint az indiai belügyminiszter az újdélhi képviselőházban kijelentette, hogy Indiában valóban rendkívül súlyos a helyzet. A zavargások a nagy városokból átrajterjedtek a környező vidékekre. Ezekkel a területekkel a vasúti forgalom nagyrészt megbénult. Bengália jó ideje csaknem teljesen el van vágva Észak-Indiától. Felhívta a miniszter a figyelmet arra a körülményre, hogy a vasútvonalak elleni támadások a különböző vidékeken csaknem egy időben indultak meg.

Vitéz Bély Alajos egész Európára vonatkozó javaslatot terjesztett elő a katonai előképzésről

Minden nemzet legjobb terveivel és eredményeivel járul a közös munka sikeréhez

A Levente Hírközpont jelenti: Tegnap napi számunkban részletesen ismertettük az Európai Ifjúsági Szövetség megalkulását, további a teendőknél munkaközösségekre való osztását. Magyarország a felsorolás szerint a legfontosabb munkaközösség elnöki tisztét nyerte, amelyből nyilvánvalóvá válik a húszévesztendő levente nevelés európai jóhírűve, elismert volta.

Vitéz Bély Alajos, az ifjúság honvédelmi nevelésének és a testnevelésnek országos vezetője a Levente Hírközpont jelentése szerint Bécsben a katonai előképzés munkaközösségén elnöki megnyitójában az alábbi javaslatokat terjesztette a megjelent nemzetek elé:

A közös munkának elméleti síkon és tudományos alapon kell megvalósulnia — hangsúlyozta. Az európai katonai előképzési módok nemzetenként szertartásos rendszereiből ki kell emelni mindazt, ami közérdekű és gondos kiértékelés után mindezeket közkinccsá kell tenni. Mindezek megvalósításának azonban előfeltételei vannak. Megegyezés szükséges ahhoz, hogy a katonai előképzés nem képes hadititkot, minden állam készségesnek mutatkozik a katonai előképzését ismertetni, minden állam írásban benyújtja a katonai előképzésre vonatkozó törvényeket, rendeleteket, mind az általános, mind a szakelőképzésben, az egyes államok kato-

nai előképzésének kölcsönös megismerése céljából értekezletek (csapatlógatás, táborozások) megtartása szükséges, sáptó, rádió, film-ismertetés, tudományos előadások csereútján. Európai nagy tábor az európai ifjúság együttes részvételével, szakki-képzési rendszerek tanulmányozása és azok egymás közötti ismertetése.

Megoldásra váró kérdések

A katonai előképzés ügye Európában egészen újkeletű — fejtegette a magyar ifjúság országos vezetője. — alig egy-két évtizedes. Nem álltathatjuk magunkat azzal, hogy valamennyi problémát megoldottuk és megállapodhatunk a meglévő eredmények mellett.

Néhány olyan kérdést vetett fel azután megnyitó beszédében, amely rávilágított arra, hogyan képzel el a munkaközösség működését.

Megoldásra váró kérdések:

A katonai előképzést milyen korban kell elkezdni? A katonai előképzésben mennyi legyen a szoros értelemben vett katonai előképzés, mennyi a sport, játékok? Mikor adjunk a fiúk kezébe pusztát? A dalolva menetelő csapat lélektana? A hősi áletszemlélet kialakítása-

nak tjai a katonai előképzés keretében? Tradíciók, szokások, szertartások nevelő ereje? stb.

A megnyitó beszéd egyes javaslatai után vitéz Bély Alajos altábornagy, az Ifjúság Országos Vezetője bejelentette, hogy az egyes szakkérdésekre vonatkozó véleményeket, javaslatokat, hozzászólásokat, amelyeket az egyes tagállamok küldenek be hozzá, kiértékelné munkatársaival és az eredményt összegezve, időszaki folyóiratban adná közre. Egy-egy szám csak egy kérdéssel foglalkozna. Tartalmazná a tagállamok hozzászólásait, a vezető állam összegezését és lapszemlélet is lehetne hozzá kapcsolni.

Végezetül azt a biztos meggyőződését hangsúlyozta, hogy az említett kérdésekben való elmélyedés hite szerint számos új gondolatot vet fel és ezek a gondolatok nemcsak megteremkenyítőleg hatnak, hanem elősegítik az egyes kérdésekben való tisztánlátást és ezáltal közös ügyünket, Európa „szébb jövőjét” szolgálják.

Azzal a biztos tudattal kezdte meg a tárgyalást, hogy az itt jelenlevők szándéka tiesta és igaz, törekvései becsületesek és a megállapodások időtállóbbak lesznek London, Moszkva, Washington nemrégiben lezajlott hasonló megállapodásainál.

Szóvirág helyett vérpecsét!

Az Európai Ifjúsági Szövetség valamennyi munkaközösségén a honvédelmi és közoktatásügyi miniszterek által kijelölt szakelőadók megtartják előadásukat a magyar levanteintérmény állásfoglalásáról a felvetett kérdésekben.

Az Európai Ifjúsági Szövetség megjelentjeinek javarésze — mint megjárta helyről közlik — már megjárta vitézül a frontot s így ez is biztosítéknak tekintendő. A Bécsben jelenleg tárgyaló munkaközösségnek szóvirágok helyett vérükkel pecsételték már meg az „új” Európa fejlesztésére vonatkozó minden elképzelést és törekvést.

AZ ÉN HÁZAM AZ ÉN VÁRAM

— mondja a régebben sokat idézett és emlegetett angol szállóige. Ebbe az egy mondatban sűrűsödött az ortodox liberálisizmus féltelen egyénimádata. Ez volt a varázsszó, amely teljesen elszakította azokat a jog- és kötelesség-szálakat, amelyek az egyént természetörvény alapján a közösséghez fűzik. Értelme tehát, hogy a mi ortodox liberálisaink — no, ne gondoljunk itt komoly és komor tudósokra, klasszikusokra, csak a nagytökés zsidókra — szívesen idézgettek „az én váramat és az én házamat” akkor, amikor a közösség a kapitalista kihasználás fellegráinak kapuin kopogtatott.

„Az én házam az én várom” szelleme azonban más vonatkozásban is kitermelte diszpeldányait. Megtollasodott polgárok, különösen olyanok, akik a meggazdagodás bizonyos fokán megállottak, hogy mindentől és mindenkitől elzárkózva éljék le kényelmes, zavartalan életüket. Mert ilyenek is vannak. A gazdagoknak ez a típusa talán a legveszedelmesebb. Figyeljük meg csak őket az utcán. Kínos gondolat, a legfinomabb anyagokból készült ruhákban, egyenletes léptekkel, a mindenen és mindenkin keresztül gázoló környezetben szigor arckifejezésével mennék végig az utcákon. Kimérten köszönnek, senkivel sem bizalmaskodnak, senkit sem engednek közelférközni világukhoz. Néhány szolgálattelkü talpnyaló veszik őket körül. Ezeket elég jól megfizetik, de elvárják a kutyánál hűségesebb szolgálatot. Érdekes megfigyelés az is, hogy a szívtelen gazdag szolgálatja maga mértéke szerint ugyancsak szívtelen lesz. Sokszor talán kegyetlenebb a

kéregető koldusnéphez, mint gazdája. Isten tudja, miért? Talán attól fél, hogy kiesik a sok jóból. Mert azt meg kell hagyni, hogy szolgálát, szűkhörű kihasználó hadát a szívtelen gazdag elég jól ellátja.

De térjünk a tárgyra. Valamelyik nap a város egyik legdüszkrebb kis utcáján mentem keresztül. Előttem haladt egy kínosan kimért eleganciájú fiatal hölgy, néhány lépéssel a nyomában pedig egy meztelbas inasgyerek egy kisebb csomaggal és egy üveggel. A menet nyilvánvalóan a „vár” elé ért, mert a hölgy kulcsot vett elő és kinyitotta az ajtót. De milyen ajtót? Vaskerítés és vasajtó várta el az udvart, a vasrudakon belül pedig lemezek zártak el minden befelé toakodó kíváncsiságot. A kerítés magas volt, felül szöges dróttal. A ház ablakain komoly és szigorú redőnyök. Csak a felírás hiányzott: Az én házam az én várom.

A hölgy tehát megállott, kinyitotta a kaput, egy ember szélességéig kinyitotta és azt mondta az inasgyereknek: Várj itt, mindjárt küldöm a cselédet! (Az előbb a kapu fölött — úgy rémlett, mintha azt olvastam volna: az én házam az én várom. Most meg a fiatal hölgyvel jártam meg. Ugy hallottam, mintha mondta volna: az én házam az én várom!) Az inasgyerek megállt és meglepetten nézett a becsukódó ajtóra. Mi lehet odabenn, amit halandó ember szeme nem láthat meg? De már jött is a cseléd, kimérten, szigorúan, jól öltözött, kikapta az inasgyerek kezéből a csomagot és az üveget s már csapta is be az ajtó előtt az ajtót. Annnyival go-

rombább volt gazdájánál, amennyival ruhája.

Az inasgyerek állott még néhány pillanattal az ajtóban, azután lassan megfordult és alsomfordult. Nem kérdeztem meg, de bizonyos vagyok benne, hogy gondolkodott a titokzatosságba zárkózott ház lakói fölött. A jelenet pedig egész életére szóló benyomást jelentett számára. De nem volt szomorú, mert néhány lépés után juttatóhába csapott. A juttató pedig kamaszos vigyorgással ugratta át a „vár” kerítését, betört a zárt ajtókon és szemébe vágta szívtelenségnek: a ti házatok szomorú kripta... (pont)

Jön!

Jön!

Nagy varieté-műsor

a Református Kulturpalotában

Világot járt magyar artisták

TIP-TOP REVUJE

16 világszenzáció!

Oriási siker az egész országban
Jön pár nap múlva

33 személy, ének, tánc, szépség, tréfák, akrobatika csúcs-teljesítményei.
Népszerű helyárok.

Európa képe az élelmezés tükrében

Kenyér, hús, zsír, tej, burgonya, cukor tojás a különböző országokban

Kenyér. Magyarországon a napi átlagos fejadagot 250 gr-ról 200 gr-ra szálították le, a testi munkások fejadagja maradt 400 gr, a nehéz testmunkásoké 600 gr. Az átlagos német fogyasztó heti adagja 2000 gr, a különböző különleges adagok sokkal differenciáltabbak, mint nálunk. A gyermek és serdülő ifju más adagot kap, testi munkások és éjjel dolgozó munkások 2600 gr-ot, erős testmunkások 3400, különlegesen nehéz munkát végzők, kohómunkások, stb. 4400 gr-ot kapnak hetenként.

Az orosz átlagfogyasztó fejadagja napi 150 gr, ezen felül az északi tartományokban havi 200 gr. tészta és 1800 gr. rizs. Cukrászsütemények készítése tilos. A francia fejadag napi 100-300 gr között váltakozik. Ezenfelül 250 gr. heti tészta.

Romániában a napi fejadag 300 gr, de hetenként kétszer nem sütnék kenyeret. Bulgáriában hetenként egy nap tilos kenyeret eladni, a 300 gr-os napi fejadagot 150 gr-ra szálították le. A nehéz testmunkások fejadagja változatlanul 6-800 gr. maradt. A kenyérliszt-hoz 35 százalék tengeri és 5 százalék babliszt keverendő.

Finnországban hetenként 1500 gr-ot kap a fogyasztó. Spanyolországban három kategóriába osztják a kenyérfogyasztókat. Az első kategória, a „felőbb osztályok” fejadagja napi 80 gr, a másodiké 100, a maximális adag napi 150 gr. A termelők évi 200 kg. lisztet tarthatnak meg maguknak.

Hús. Magyarországon hetenként három hústalan nap van, más napokon viszont csak marha és birkehús kapható. Mindig kaphatók bizonyos kolbászfélék. Németországban a négyheti húsadag kolbászfélékkel és minden egyéb húsneművel együtt 1200 gr, a különleges fejadagok nehéz munkás részére 450, 600 és 850 gr. hetenként. Ez utóbbi mennyiséget azonban csak az egész különlegesen nehéz testi munkát végzők kapják.

Svédországban 1941. december óta 2025 gr. a havi adag. Olaszországban 1941. május óta öt hústalan nap van. Hústalan napok vannak még Bulgáriában hetenként kétfő, Horvátországban hetenként öt, Egyiptomban hetenként három, Angliában és Finnországban nincsen meghatározott húsféjadag, hanem meghatározott összegért vehető tetézés szerinti minőségű húsféle.

Zsíradék. Magyarországon csak a disznózsír kapható jegyre, egyéb zsíradék: vaj, olaj, stb. szabad, noha az ellátásban időnként nehézségek merülnek fel. Heti zsíradag 160 gr.

Németországban a zsíradagok is különbözőek, kor és foglalkozás szerint. A normál fogyasztó 206 gr-ot kap hetenként, a különböző nehéz testmunkások 226-306 és 575 gr-ot. Meghatározott kulcs szerint kapható a zsíradékra margarin, vaj, disznózsír, vagy olaj.

Az északi országok zsíradékterhelése az időjárás következtében nagy, de alig elégíthető ki. A finn zsírfejadagot 1941. decemberben 300 gr-ról 150 gr-ra csökkentették havonta. Norvégiában napi 24 gr. vaj vagy 30 gr. úgynevezett műzsír a fejadag. Svédország havi 536 gr. vaj és ugyanannyi margarin a fejadag. Dániában az összes zsíradék-félékből havonta 1500 gr. vásárolható, Svájcban a vaj és zsíradék adag összesen 950 gr. volt márciusban, a mennyiséget havonta állapítják meg a készleteknek megfelelően.

Tej és tejtermékek. Magyarországon

a tej és tejtermékek forgalma szabad. Németországban a teljes tej kötelező zsírtartalma 2,5 százalék, azonban többnyire csak lefölözött tej kapható. Havi turó fejadag 125 gr, sajtdag 187 gr.

Az északi országok nemzeti itala a tej, erős korlátozásnak van alávetve. Csak gyermekek, betegek, másállapotú, vagy szoptató anyák kaphatnak minimális adagokat. Sajt fejadag Norvégiában havi 150 gr zsíros, vagy 250 gr kevésbé zsíros sajt. A heti sajt fejadag Franciaországban 50 gr, Hollandiában 100 gr, Angliában 93, Spanyolországban a tej és tejtermékek forgalma szabad. Svájcban a nehéz testmunkások havi 500 gr. sajtot kapnak.

Burgonya. Magyarországon a burgonyafogyasztás nincs jegyhez vagy adagoláshoz kötve. Németországban a burgonyát vendéglőkben hétfőn, szerdán és csütörtökön csak héjában szolgáltatható ki. A magánháztartásokat felszólítják, hogy a burgonyát szintén héjában készítsék el. Magánosok csak egy kereskedőnél vásárolhatnak s az alagekat a kereskedő a készletnek megfelelően állapítja meg. Olaszországban 1941. október óta a kétheti burgonya-fejadag 800 gr. Angliában, Norvégiában tilos a burgonyát takarmányozásra felhasználni. Adagolják a burgonyát Belgiumban, Spanyolországban, Norvégiában és Argentínában.

Minden igényt kielégítően mérsékelt árakon

fest, tisztít

Uzlet: Csáky-utca 16.
Fiók: Mikszáth-utca 42
Uzem: Magyar-utca 20.

Varga

Vidékek beküldött vagy behozott munkáikat postán visszaküldöm

Cukor. A heti cukorfejadag Budapesten 260 gr, a vidéken kevesebb. Németországban 1942. április 6. óta négy hétre 900 gr, viszont ezenfelül a 700 gr-os lekvárjegyet is be lehet váltani 350 gr. cukorra. A cukor a legtöbb európai országban adagolva van. A fejadagok a következők: Horvátországban havi 500 gr, Belgiumban napi 33 gr, Szlovákiában havi 1000 gr, gyermekek és nehéztestmunkásoknak 1500 gr. Angliában heti 280 gr, Finnországban havi 1000 gr, Svájcban heti 170 gr, Hollandiában heti 220 gr.

Tojás. Magyarországon a tojás forgalma szabad. Németországban évi 76 tojás kapható személyenként s jegyre kapható a tojáspor is. Svájcban személyenként és havonként két drb. Egyéb országokról nincsenek értesüléseink.

Gyümölcs és fűszerek gyarmatáru. Magyarországon hüvelyesek, gyümölcsök és gyümölcsíz forgalma szabad, konzervgyümölcs és konzerv általában vásárlási könyvre kapható. Gyarmatáru (kávé, tea, kakaó) csak egész kis tételekben és bizonytalan időközökben kapható. Németországban gyümölcsből 4 hetenként 700 gr. a fejadag, ami azonban 350 gr. cukorra cserélhető be. Hüvelyesek a szezonnak megfelelően jegyre kaphatók. Bakkávé nem kapható kávépótlék jegyre. Angliában gyümölcsíz

heti adag 100 gr. Bulgáriában a zöld-ségkonzervet, Spanyolországban a hüvelyeseket, kávé, csokoládét és rizet adagolják, Franciaországban tea jegyre kapható.

Élevezeti cikkek. Magyarországon dohány és ezerszesitalok árusítása szabad. Németországban a dohány és dohánytermékek jegyre kaphatók. Tízennyolc évesnél idősebb férfiak napi 3, nők 1 és fél cigarettát kapnak. Szeszitalok kenyérfegy bementatása és lobhelyezése ellenében kaphatók. Franciaországban a meg nem szállt részben átlagos heti fejadag 1 liter bor. Vendéglőkben a hét öt napján fejenként 2 dl. szolgáltatható ki.

A legtöbb európai országban a fontosabb élelmiszerek adagolva vannak. Az egyetlen európai ország, ahol nincs élelmiszeradagolás: Portugália. Legtöbb országban, így Angliában, Svájcban, Németországban és nálunk is időnként és esetenként különleges és leszállított áru élelmiszerek kaphatók jegyre. Angliában így kapható pontrendszer alapján hús, zsír, vaj, margarin, cukor, tea, szalonna, tojás, sajt és gyümölcs. Ezenkívül számos rendelet szabályozza a legtöbb európai országban a vendéglőkben kiszolgáltatható élelmiszerek mennyiségét és minőségét. Egytál étel, hústalan napok, stb.

Csak a szirénák megszólalása után vonuljunk le az óvóhelyekre!

A rádióban elhangzó légoltalmi figyelmeztetések nem a lakosságnak, hanem a légoltalmi parancsnokságoknak szólnak

A m. kir. honvédelmi minisztérium légoltalmi csoportjának főnöksége az ország lakosságának tájékoztatása céljából közli az alábbiakat:

Számos helyen a szeptember 13-án este a rádióban elhangzott légoltalmi bemondásokkal kapcsolatban az volt tapasztalható, hogy a lakosság annak hallatára, anélkül, hogy a hatósági riasztás (szirénahang) elhangzott volna, levonult az óvóhelyre és mindaddig ott tartózkodott, amíg a rádióban nem közölték a légiveszély elmúltát. A rádióban elhangzott légoltalmi utasítások nem a nagyközönségnek, hanem kizárólag a városok és községek légoltalmi parancsnokainak szólnak. Azokat tehát a lakosság nem foghatja fel úgy, mint a lakóházak riasztását. Mindenki teljesen nyugodt lehet, hogy az ellenséges repülőgépek megjelenésére a sziréna megszólaltatására idejében történik intézkedés. Mindaddig tehát, amíg a sziréna üvöltöző hangja nem jelzi a légvédelmi riadót, a lakosságnak az óvóhelyet elfoglalni nem szabad, mert ezáltal idő előtt és szükségtelenül elhasználja az óvóhelyek levegőjét és amikor annak használatára sor kerül, az ott-tartózkodás megnehezül, vagy lehetetlenné válik. Tilos a házak és ház-csoportok parancsnokainak a lakosságot a szirénajelzés előtt az óvóhelyre küldeni, sőt ellenkezőleg, az iránt kell intézkedni, hogy az óvóhelyen a riadó előtt ne tartózkodjon senki és azok szellőztetése biztosítva legyen. Ha tehát a jövőben ismét

felhangzik a rádióban a már többször hallott figyelmeztetés a légoltalmi közületek számára, a lakosság nyugodtan, de figyelmesen várjon lakásában mindaddig, amíg a szirénák meg nem szólnak. A rendelkezésre álló időt célszerű az óvóhelyre való levonulás előkészítésére felhasználni.

Ne telefonáljunk a légiriadó megszűnésétől számított 12 órán belül!

(MTI). A m. kir. posta vezérigazgatósága felhívja a közönséget, hogy légiriadó esetén annak megszűnésétől számított 12 órán át távbeszélgetést mind helyi, mind távolsági forgalomban csak elkerülhetetlen, legszükségesebb esetben vegyen igénybe. Nagy közérdek fűződik ugyanis ahhoz, hogy ilyenkor a távbeszélő berendezések és az összeköttetések elsősorban a légitámadással kapcsolatos hatósági és közérdekű beszélgetések céljaira álljon rendelkezésre. Ha a felhívás nem lesz eredményes, a posta a magántávbeszélő forgalmat a szükséghez mérten felfüggeszti.

Meg kell várni az óvóhelyeken a riadó megszűnését

A legutóbbi légiriadó alkalmával a mozikból és egyéb szórakozó helyiségekből számosan keresték fel telefonon a légoltalmi parancsnokságot és a rendőrkapitányság központi felügyeletét és türelmetlenül érdeklőd-

tek, hogy vége van-e a riadónak. Ezzel kapcsolatosan a légoltalmi parancsnokság kötelességszerűen és nyomatékosan felhívja a közönséget, hogy azoknak, akik a honi légvédelmi készülség idején, főleg az esti előadásokra a mozikba, vagy más szórakozóhelyekre mennek, már eleve számolniuk kell azzal, hogy légiriadó esetén ezeket a helyiségeket nem hagyhatják el és ezeknek a helyiségeknek kijelölt szükségóvóhelyén kell bevárniuk a légiriadó elmúlását, illetve a riadó lefűvását.

A telefonon szóló céltalan érdeklődés pedig csak zavarja a közönség érdekében végzett nagyfontosságú munkájában a légoltalmi parancsnokságot és a rendőrséget.

Nagyobb összeggel járultak hozzá a fésűgyár munkásai a honvédek téliruha akciójához

Megirtuk, hogy a felszabadulás évfordulójának öröme a Nagyváradai Hajdúszmű és Fésűgyár igazgatósága a családok munkásoknak 10 pengőt, a családnélkülieknek 5 pengőt adott heti fizetésükön felül.

Tegnap a Nemzeti Munkaközpont titkárságához az említett gyár munkásainak megbízottai befizettek 118.10 pengőt a honvédek téliruha akciójára, amit a titkárság még az nap el is juttatott az illetékes helyre.

Ujabb kitüntetések a Nemzetvédelmi Kereszttel

A Hivatalos Lap legutóbbi száma újabb kitüntetéseket közöl a Nemzetvédelmi kereszttel. A kitüntetettek között a következőket találjuk: *Arvay György* ny. alezredes, *Alföldy Gusztáv* bércsépő, *Bereczky Jenő* iparművész, *Fejér Jenő* vezérigazgató, *Hant Géza* OTI tisztviselő, dr. *Horváth József* plébános, *Kovács József* kőműves, dr. *Liszt Nándor* író, *Soós Ferenc* géplakatos, dr. *Schmidt Béla* orvos, *Székely Lajos* igazgatótanító, *Takács Sándor* községi irodatiszt, *Társi Andor* gépjávitó, dr. *Tomboy Béla* plébános, *Tóth Gyula* tűzoltóparancsnok, *Tóth Mihály* irodatiszt, *Visnyovszky József* géplakatos.

Országzászlót és hősi emlékművet avat Eleds község

A szentesi leventék hoznak országzászlót

Folyó hó 20-án, vasárnap délelőtt fenyves ünnepségek színhelye lesz Eleds község. Ekkor fogják ott felavatni a már elkészült hősi emlékművet és ugyanakkor veszik át a Szentcs. város által adományozott díszes országzászlót. Az országzászlót a szentesi leventéknek egy díszszakasza és teljes zenekara viszi Eledsre. A levente küldöttség Nagyváradra már 19-én, szombaton délelőtt megérkezik. Itt a város vendége lesz. Elhelyezésükről, ellátásukról és napiprogramjukról az Idegenforgalmi Hivatal gondoskodik. A vasárnapi élesdi ünnepségek iránt megyszerte nagy az érdeklődés. A nap kiemelkedő eseménye lesz a Honvédelmi Minisztérium által kiküldött regős csoport magas színvonalú előadása.

Ujból jelentkezhetnek németországi munkavállalásra a nagyváradai munkanélküliek

Nagyvárad. Mint tavaly, az idén is újabb magyar munkásokat keresnek németországi alkalmaztatásra. Erre vonatkozóan a nagyváradai Munkaközvetítő Hivatal az alábbi felhívást adta ki:

„Felhívom mindazokat az ipari szak- és segédmunkásokat, akik Németországban hajlandók munkát vállalni, hogy összejárásuk végett folyó hó 17-től 20-ig bezárólag, a fenti hivatalnál jelentkezzenek. A jelentkezők közül csak azok a 29—42 év közöttiek jöhetnek számításba, akiket katonai szolgálatra végleg alkalmatlannak osztályoztak és ezt a körülményt „alkalmatlansági bizonyítvánnyal” igazolni tudják. Továbbá a 13 évesnél idősebbek is jelentkezhetnek németországi kiközvetítésükre.

Minden jelentkező hozza magával rendőrségi lakásbejelentőjét, munkakönyvét (vagy olyan hiteles igazolást, amiből szakmája megállapítható) polgári személyi lapját, valamint katonai iratait.

Jelentkezés naponta 8—2 óráig. Bővebb felvilágosítással a Hivatal szolgálatára fordulhatok.

Hivatal vezetője h. *Péter István*
munkaközvetítő tisztviselő

Nagyszabású árdrágítási ügyet tárgyal a nagyváradai uzorabíróság

Helvszini tárgyalás a Rimler Károly-utcában

Nagyvárad Sajat tud. Szerdán délelőtt tárgyalta az uzorabíróság Goldföder Sámuel és neje Mózes Hant tejárdrágítási ügyét. Goldföderék folytatatosan, üzletszerűen követték el az árdrágítást; amennyiben a tej literjét 32 fillér helyett előbb 40, majd 50—60, végül 80 filléres árban adták el főként zsidó vásárlóknak. Az eljárás során ki derült, hogy a tejet Lebovits Mendel kihordó utján drágították, aki a vásárlóknak egyszerűen bejelentette, hogy megdrágult a tej és azok azt szó

nélkül tudomásul vették, majd a kért árat megfizették.

A szerdai főtárgyaláson 10 zsidó tanút hallgatott ki a bíróság, akik valamennyien igazolták az árdrágítást, de a vádlott megbüntetését nem kívánták. Minthogy Goldföder Sámuel lakásán beteg fekszik, az uzorabíróság úgy határozott, hogy kiszáll a Rimler Károly-utca 1 szám alatt lévő lakására és a helyszínen fogja kihallgatni a vádlottat. Ezért a főtárgyalást néhány órára felfüggesztették.

Hathónapos jótállást vállalnak a gyárok a rádiócsövekért

Szavatossági jegyet csatolnak ezután minden új lámpához

A rádiókereskedők és rádióközönség régi kívánsága telebsült azzal, hogy a rádiócsövegyárok szeptember 15-től kezdődően hat havi jótállást vállalnak a forgalombahozott rádiócsöveikért. A jótállás csak gyári hibákra szól, nem jelenti azt, hogy hat hónap folyamán tönkrement csövet minden körülmények között kicserélik. Kiegészítő, erősztős behatások, vagy más hasonló esetek folytán tönkrement csöveket a gyárok a jótállás ideje alatt sem cserélnék ki. Ennek ellenére a hat havi

jótállás gyakorlatilag a cső teljes élettartamának szól, mert ha a csőben a gyári hiba néhány hét alatt nem jelentkezik, az bizonyára hibamentes. Minden rádiócsöveghez ezután szavatossági jegyet csatolnak, amelyen a kereskedő kitölti az eladás pontos időpontját, azonkívül cégbélyegzővel és aláírással látja el. Amennyiben a szavatossági jeggyel ellátott cső a garancia tartama alatt elromlana, a csövet a szavatossági jeggyel együtt vissza küldik a gyárnak. (Magy. Tud.)

„Erzsi tekintetes asszony”

— L. Kiss Ibolya regénye —

„Hát nem tudjátok, ki vagyok én? halhatatlan mű elindítója, a mű, mely örökké élni fog” — mondhatja „Erzsi tekintetes asszony”-nyal — Madách Imréné, Fráter Erzsébet — életének írója. Ezzel a két mondattal tulajdonképpen teljes egészében meg is rajzolta alakját a költő asszonynak, akinek szereplése csak egy szempontból fontos, mint ahogy költő asszonynak valószínűsége nem is vetődhet fel semmi más: Mennyi része, milyen érdeme van abban, hogy a nagy alkotás életre keljen?

Az életrajzírók s életrajzokhoz adatként szót váltók általában érthető és méltánylandó, de kevésbé helyes elhírdővel kezelik a nőket, akik — mint szinte kivétel nélkül a nagy írók ihletői — nem voltak „méltók” ahhoz, ék alkotásaiban halhatatlanná avatva őket. Nem voltak méltók azért, mert életük s a költő iránti magatartásuk emberi szempontból a legkevésbé sem volt dicséretes. Holott ez másodrangú kérdés.

Ha tárgyilagos szempontból vizsgáljuk Madách Imréné alakját, el kell, hogy ismerjük: a magyar irodalomnak nincsen nála jelentősebb asszonya, mint ahogy nincs jelentősebb műve sem az Ember tragédiájánál.

Rokonzenes és bátor kiállásra válló írói magatartás L. Kiss Ibolya részéről, hogy „Erzsi tekintetes asszony” személyét tárgyilagos megítélésből kiindulva szemléli és állítja előnk. Hibái, emberi gyöngéi feletti nagyképű és felelőtlen magatartása az asszony művészetével szemben látszólagos ellenpontként jelenik meg.

„Igen, ennek így kell lennie, Madách mellett Fráter Erzsikének volt a helye. Itt hozzá hozzá mint éppen a madách-i gondolatot idézve minden

ellentét csak fokozhatja és kiegészítheti egymást.

L. Kiss Ibolya azonban — bár a vezérgondolatot percre sem téveszti szem elől — pusztán emberi szempontból is tisztázni és mentegetni igyekszik Fráter Erzsébet eddig nagyon is bekormozott alakját. Az asszonyi botlások és gyengeségek lelki hátterét — saját polgári foglalkozásának ismereteit is felhasználva — az orvos tudásával és tapasztalataival festi meg az írónő s a kifejezés művészi adottságaival néha sikerül is a Madách feleségét abba a magasságba emelnie, hová magasztosítani célul kitűzte.

Ami a kétségtelenül érdekes és eredeti életrajz belső szerkezetén túli megnyilvánulásait illeti: könnyed, színes fordulatos és mindvégig szórakoztató. A bihari élet mozgalmasságát s a Felvidék szülöttjeinek valamivel higgadtabb magatartását a két országrész kitünő ismerőjeként állítja előnk, ami érthető is, hiszen L. Kiss Ibolya innen, Nagyváradról származott el a Felvidékre, ahol viszont írói pályája kezdődött. Van a könyvben az említettek kívül valami filmszerű. Az életrajzi regény olvasásakor ugyanis egyszerre az események központjába kerülünk, hogy aztán több tejezetten keresztül a hősnő emlékeztetésén keresztül világítsanak előnk az események egészen a drámai és megrázó erejű befejezéséig. Írói szempontból ez a beállítás korántsem elengedhetetlenül szükséges, viszont megkönnyíti, sőt szinte kívánja azt, hogy „Erzsi tekintetes asszony” egyébként is sokszínű és rendkívül érdekessé váljon a Madách regényen túl, más művészi formában is a közőnség elé kerüljön.

HORVÁTH IMRE.

Nem szabad eladni és megvenni ideai fermésü kukoricát

Nagyvárad thj. város polgármestere 7368—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom Nagyvárad thj. város közönségének, hogy a m. kir. Közellátásügyi Minisztérium 109.950—1942. számú rendeletének 1. §-a értelmében folyó évi szeptember hó 12. napjától kezdve, további rendelkezésig az 1942. évi termései kukoricát eladni és megvenni nem szabad.

Ezen rendelkezés megszegése, vagy kijátszása kihágást képez és hat hónapig terjedhető elzárással büntetettik.

Nagyvárad, 1942. szeptember hó 14-én.

Dr. Soós s. k.
polgármester.

Kik igényelhetnek magasabb cukorfejadagot

Október 1-ig kell kiváltani az igénylapokat

Nagyvárad thj. város polgármestere 7406—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesítem a város közönségét, hogy azok, akik 1942. október hó 1. napjától a heti 13 deka cukron felüli cukormennyiséget igényelnek, folyó hó 16., 17. és 18-án kötelesek a Közélelmezési Hivatalnál igénybejelentőlapot kiváltani és azt kitöltve, legkésőbb folyó hó 20-ig a Közélelmezési Hivatalhoz beadni.

Magasabb cukorfejadagra a következők jogosultak:

A 9 hónapon aluli gyermekek, a 12 éven aluli gyermekek, a szoptató anyák, a 4 hónapon túl levő állapotos anyák, valamint akiknek a magasabb cukorfejadagot a m. kir. tiszti, vagy városi orvosok megállapították. Az igénybejelentők kötelesek igényüket orvosi bizonyítvánnyal, vagy születési anyakönyvi kivonattal igazolni.

Azoknak, kiknek még érvényben levő orvosi igazolványuk van, a Közélelmezési Hivatalnál, valamint azoknak, kiknek gyermekeiről születési értesítést, vagy más kort igazoló okmányokat adtak be a Közélelmezési Hivatalhoz, igazoló okmányokat nem kell becsatolni.

Az állapotos és szoptató anyák a „Zöld Kereszt”-es igazoló lapot kötelesek marukkal hozni.

Az olyan betegekben szenvedők, melynek alapján magasabb cukorfejadag jár és megfelelő érvényes igazolványuk a Közélelmezési Hivatalnál nincs becsatolva, kötelesek új városi, illetőleg m. kir. tiszti-orvosi igazolványt becsatolni.

Végül értesítem a város közönségét, hogy folyó hó 21-től október 1-ig igénybejelentést a Közélelmezési Hivatal nem fogad. Új, vagy későbbi igénybejelentés csak október 1-étől adható be.

Nagyvárad, 1942. szeptember hó 15-én.

Dr. Soós s. k.
polgármester.

FELSZABADULÁSI EMLÉKÜNNEP KÉZDIVÁSÁRHELYEN. Sepsiszentgyörgy-ől jelentik: (MTI.) Kézdivásárhelyen vasárnap istentisztelet keretében emlékeztek meg a felszabadulás második évfordulójáról.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
 Készíteteket nem adunk vissza.

PELFÜGGESZTETTE A HERCEG. PRIMÁS A BŐJTŐT ÉS HUSEVÉSI TILALMAT A HÁBORU TÁRCAMARA
 A Magyar Kurir jelentése szerint Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás körlevelében közli az Apostoli Szent-szék felhatalmazása alapján, hogy az ételmezési nehézségekre való tekintettel, a háboru tartamára, hamvazástér-dát és nagypénteket kivéve, felmanti hivat a bőjt és a húsevési tilalom alól.

TÖRÖKORSZÁG KITART A BÉKE ÉS SEMLEGESSÉG POLITIKÁJA MEL-LETT. Szófiából jelentik: (NTI) Ber-ker szófiái török követ, akit a török külügyminisztérium főtitkárává neveztek ki, bolgár újságírók előtt kijelen-tette, őszintén sajnálja, hogy el kell hagynia Bulgáriát. A bolgár és a török nép boldog, hogy békében élhet egy-mással. Biztosította a bolgár újságírókat, hogy új feladatkörének keretén belül to-vábbra is azon lesz, hogy még szoro-sabbá tegye a bolgár-török kapcsolato-kat. Törökország elhatározott szándéka, hogy kitart a béke és semlegeesség po-litikája mellett.

Honvédek kitüntetése. A MTI jelenti: A Honvédségi Közlöny legközelebbi száma a harctéren küzdő honvédek számára adományozott kitüntetéseket közli.

ABAVIT, FORZOL, ARZOPAC, ve-tőmag csávázáshoz... **TAKAR. MÁNYMÉSZ, FUTOR, PERE, BIO-DIT,** póttakaromány **HANTOLT BOR-SÓ,** Mezőgazdasági gépek, eszköz-ök, vadászfegyver, löszér.
MEZŐGAZDÁKNAL,
 Nagyvárad, Mussolini-tér 16. szám.
 Tel.: 10-50. Tel.: 10-50.

A biharvármegyei községi és kör-fegyzők egylete szeptember hó 18. és 19. napjára a Félixfürdőbe választmá-nyul, illetve rendkívüli közgyűlési hí-vott egybe. A meghívóban az áll, hogy Nagyváradról vonatindulás 18-án 16.25 órakor, 19-én 9.56 órakor. Tudatom kedves Kartársaimmal, hogy a vosuti menetrend időközben megváltozott és a meghívóban említett vonatok már nem közlekednek. Vonatindulás Nagyvárad-ról 18-án 15.26 órakor, 19-én 8.07 óra-kor. A többi vonatindulásról a menet-rend nyomat felvilágosítást. Miaton a Félixfürdő Nagyváradhoz közel van, onnan bérkocsin, vagy autótástin is könnyen megközelíthető. Váradszéli, 1942. szeptember 15. Rogge Károly ve-zetőszó.

MIT JELENT A SZABAD SERTÉS. TETELEK ÖSSZEIRASA ÉS ZAROLA-FA? A MTI jelenti: A közellátási hí-vatal közli az érdekeltekkel, hogy a szabad sertéttételek összerása és zárolása nem jelenti azok igénybevételét. Az intézkedés célja csupán az, hogy a közellátási hivatal a sertéshizlélas, ta-karmányellátás és zsirtermelés fontos-ságára való tekintettel pontos tájéko-zódást szerezzen a készletekről mert az ország zsirellátását a sertésállomány figyelembevételével, az ország egész területén, egységesen, közmegnyugvá-s-ra rendezik.

Október első napjaiban alakítják vj-já a Mérnöki Kamara vezetőségét. A mérnöki társadalom már régen sür-gette a Mérnöki Kamara tisztikarának újjászervezését. A napokban jelent meg a kormányrendelet amely a jelen-legi tisztikar megbízatását november 1-ji hatállyal megszüntette és elrendel-te az önkormányzati választások meg-ejtését. Ennek alapján a Budapesti Mérnöki Kamara elnöksége október 3., 5. és 7-re kitűzte a rendkívüli közgyű-lést, amelynek első napján a választási elnökhelyetteseket a szavazatező bi-zottságok küldik ki, azonkívül meg-választják a kamara elnökét, két alel-nököt, titkárát, pénztárnokát, ügy-észét és 40 választmányi tagját. A má-sodik napon is folyik a szavazás, míg a harmadik napon a választás red-ményét hirdetik ki és az újonnan meg-választott elnök megtartja székfoglaló-ját.

Modern BUTOR olcsón kapható **MEZEINÉL**
 Szabadság-utca 12. és Szacsavay-utca 48. Hálók, kombináltzobák előszobák, konyhák.

Német repülőfőhadnagy kitűn' ésa. Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A Führer Graf Garmér főhadnagynak a vaskereszt lo-vagkeresztjéhez a legmagasabb német vitézségi kitüntetést a kardokkal és gyémánttal díszített tölgyfalombot adományozta 172 légityőzelmé alkal-mával.

FONTOS RENDELETEK A HIVA-TALOS LAPBAN. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny szerdai száma közli az igazságügymi-niszter rendeletét a tagosítási, birtok-rendeletti ügyekben követendő eljárá-sokról, továbbá a közellátási miniszter rendeletét a vágómarha forgalmának és levágásának szabályozásáról, a vágómar-ha és marhahús, valamint a burgonya áramak megállapításáról.

Négy magyar filmet jutalmaztak Ve-lencében. Velencéből jelentik: (MTI) A velencei filmversenyen résztvevő hat magyar film közül négy részesült ju-talomban.

A nemzeti öntudatban nevelt ifjuság egész Európa jobb jövőjének záloga

A magyar ifjuság vezetőjének előadása a bécsi ifjusági kongresszuson

Bécsből jelentik: (NTI) Az európai ifjusági szövetség alakítása alkalmából Bécsben tartózkodó ifjusági vezetők előadásaiiban annak a nézetnek adtak kifejezést, hogy a szövetség megalaku-lásával Európa népeinek valamennyi ifjusága az európai népek családjának megbecsült tagjaként érezheti magát a jövőben. A magyar ifjuság vezetője biz-tosította előadásában a kongresszus résztvevőit, hogy az európai nemzetek nemzeti öntudatban nevelt ifjusága nemcsak a saját, hanem egész Európa jobb jövőjének kialakításához nagymér-tékben hozzájárul.

Bécsből jelentik: (NTI) Az európai nemzetek ifjusága szövetségének me-galakítására Bécsben összeült ifjusági vezetők táviratban üdvözölték a **Führert** és a **Ducet**. A Führer az üdvözlé-sre a következő táviratban válaszolt:

Köszönöm önöknek, az európai ifju-ság Bécsben összeült vezetőinek a me-galakulás napján hozzám eljuttatott üd-vözlést és viszonzásul teljes sikert kí-vánok az ifjusági szövetség munkájá-hoz.

A Duce a következő táviratban vála-szolt:

Korona Filmszínházban
 Magda Schneider és Carsta Löck vígjátéka
Egy lány, aki mindent tud
 Humor, ötlet, szerelem.

ÉLETBELÉPETT A MILLIÁRDOS TÖRVÉNY. (MTI) A mezőgazdasá-got fejlesztő törvényjavaslat, az úgynevezett milliárdos törvény élet-belépett. A kormány a háborús hely-zet figyelembevételével fokozatosan teszi meg intézkedéseit a törvény célkitűzéseinek megvalósítására.

Megnyilt Pozsonyban a nemzetközi fürdőügyi értekezlet. Pozsonybol je-len-tik: József Ferenc főherceg, a Nemzet-közi Fürdő Szövetség elnöke, a po-zsonyi városháza nagytermében meg-nyitotta a nemzetközi fürdőügyi érte-kezletet.

VIIPURIBA ÉRKEZETT A MAGYAR NŐI KÜLDÖTTSEG. Viipuriból jelen-tik: (MTI) A magyar női küldöttség tagjai kedden ideérkeztek.

OKTÓBER 1-IG VESZETTSÉG EL-LEN BE KELL OLTANI A KUTYÁ-KAT. A Magyar Tudósító jelenti: Az ebek kötelező veszettség elleni oltá-sát, amely az elmúlt évek tapasztala-ta szerint teljesen megszüntette a ve-zettség védelmét, szeptember 1 és október 1 között kell foganatosítani. A földművelésügyi miniszter rende-lete szerint háromhónapos koron fe-lül csak olyan ebet szabad tartani, amely veszettség ellen beoltatott. Az október 1-ig be nem oltott ebek ve-zettség elleni oltása iránt a hatóság fog intézkedni és ezt a tulajdonos költségére kényszer útján hajtátja végre, az eb tulajdonosa ellen pedig büntetőeljárást indít.

Husz egészségvédelmi körzetben folyik a zöldkeresztes munka

Biharvármegye zöldkeresztes egész-ségvédelmi szolgálata 1 megyei váro-si és 9 járási egészségvédelmi szolgál-tatra tagozódik, összesen jelenleg 20 egészségvédelmi kört foglal magában. E 20 egészségvédelmi körben 30 ta-nácsadó orvos, továbbá a vármegyei vezető védőnőn kívül 25 m. kir. e. ü. védőnő teljesít szolgálatot. A vármegyei egészségvédelmi szolgálat műkö-dése ezidőszert Nagyszalonta vár-megyei városra és 48 községre terjed ki. Az egészségvédelmi szolgálat mű-ködési területén lakik összesen 155.091 lélek, a vármegye összes la-kosságának 34 százaléka. Az egész-ségvédelmi körök tanácsadásain az el-múlt félév alatt 36.338 személy je-lent meg, közel 8.000-rel több, mint az előző félév alatt.

A vármegye területén működő m. kir. állami, illetve vármegyei tudó-gondozó intézetek a jelentésem tár-gyát képező félév alatt 4.246 új bete-get vettek gondozás alá és emellett 4.364 régi beteget tartottak további gondozás alatt.

Zöldkeresztes cukorakeióban 17 ezer 123, tejakeióban 20.636, a kü-lönféle étkeztetési akcióban 10.238, szappanakeióban 228 személy része-sült az elmúlt félév alatt.

Őszinte mezeikeltika

Éjtéle kiderül
 Bemutatja az Apolló

Ötletes társadalmi szatírárt vetite-nek az Apolló filmszínházban. Rit-kán láttunk még eddig ilyen jól si-került vígjáték keretei közé fogott magyar filmet.

Nagyszerű karikatúrája a darab egy városi „modern bérpalota” min-den rendű és rangu lakójának, azok életének és viselt és inkább visel-dolgainak.

A sok mosolyon és helyeslő fejbó-logatáson túl egy-két tanulságot is leszűrhet magának a nyájas néző.

(+)

Megállapították az egységes cipők gyári és fogyasztói árát

Több közvetítő esetén sem lehet emelni a fogyasztói árát

Nagyvárad thj. város polgármester 7304—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom Nagyvárad thj. város közönségének, hogy a m. kir. közellátásügyi miniszterium 512.197—1942. K. M. számú határozatával rendszerezett mechanikai és kézműipari uton készített egyes típuscipőkre az alábbi egységesen alkalmazandó termelői árak, valamint a kereskedők által felszámítható legmagasabb fogyasztói eladási árak állapították meg

I. Mechanikai (gépi) uton készült egységes cipők:

Az első csoport a cipő nagyságának száma, a második csoport a termelői ár, a harmadik a fogyasztó árát jelentti.

Fekete sertésbőr felsőrészel és talppal készült szeges női magas fűzős cipő 35-42 26.30 32.30

Barna sertésbőr felsőrészel és talppal készült szeges női magas fűzős cipő 35-42 26.60 32.60

Fekete sertésbőr felsőrészel és talppal készült szeges női fél-cipő 35-42 22.30 27.90

Barna sertésbőr felsőrészel és talppal készült szeges női fél-cipő 35-42 22.40 28.30

Fekete vagy barna box felsőrészel croupon talppal készült szeges női magas fűzős cipő 35-42 30.20 36.80

Fekete vagy barna lósevrő felsőrészel, lőtükör talppal készült ágó (ragasztott) női fél-cipő 35-42 23.10 28.20

Fekete vagy barna box felsőrészel, croupon talppal készült good-vear varrott női fél-cipő 35-42 28.60 34.90

Fekete vagy barna box felsőrészel, croupon talppal készült good-vear varrott női magas fűzős cipő 35-42 32.80 40.—

Fekete vagy barna box felsőrészel croupon talppal készült good-vear varrott férfi fél-cipő 39-46 33.— 40.30

II. Kézműipari uton készült egységes cipők:

Fekete sertésbőr felsőrészel és talppal készült szeges női magas fűzős cipő 35-42 26.30 32.30

Barna sertésbőr felsőrészel és talppal készült szeges női magas fűzős cipő 35-42 26.60 32.60

Fekete sertésbőr felsőrészel és talppal készült szeges női fél-cipő 35-42 23.— 28.60

Barna sertésbőr felsőrészel és talppal készült szeges női fél-cipő 35-42 23.50 29.20

Fekete vagy barna box felsőrészel, croupon talppal készült szeges női magas fűzős cipő 35-42 30.20 36.80

Fekete vagy barna lósevrő felsőrészel, lőtükör talppal készült ágó (ragasztott) női fél-cipő 35-42 23.10 28.20

Azon kisiparos, aki kezi ráján varrott egységes lábbelik készítésére kapott engedélyt, köteles részletes árszámítást benyújtani a Közellátási Hivatal X. főosztályánál (VI. Nagymező-u. 1.) egyéni ármegállapítás végett

A termelő gyár, vagy iparos, köteles az árura alkalmazott függőecédlán vagy talpbévágáson, továbbá az átvevő kereskedő számára kiállított számlán a fogyasztói árát feltüntetni.

Ugy a gyári, mind a kézműipari árak a detail kereskedő raktárában bérmentve beszállított minden levonás nélkül értendők. A szállítási költségek és az utánvételi díj a termelő (iparos, gyár, üzem) vállalatot terhelik. A legmagasabb fogyasztói eladási árak, több közvetítő kéz bekapcsolódása esetén sem emelkedhetnek.

A kézműipari árak csak a kézműiparosok által készített olyan egységes lábbelikre vonatkoznak, amelyek vizsonteladók után kerülnek forgalomba. Minden más, tehát mechanikai, félmechanikai, vagy tömegtermelő üzem, még akkor is, ha termelvényei kizárólag kézimunkával készülnek, csak a gyári eladási árakon árucíthat vizsonteladók részére.

Jelen rendelet az 1942. május hó 1-től forgalomba hozott típuslábbelikre is vonatkozik.

Nagyvárad, 1942. szeptember 12. én.

Dr. Soós s. k., polgármester.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétel, eladása, szakszerű alakítása, javítása **Ács Tibor.** Széchenyi tér 6.

Megállapították az egységes sör fogyasztói árát

Nagyvárad thj. város polgármestere 7352—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Közellátásügyi Miniszter ur 92.900—1942. K. M. számú rendelete alapján, a vendéglátó ipari üzemekben a sör fogyasztói árának megállapítása tárgyában, a következőket hozom a város közönségének tudomására:

Azok a vendéglátó ipari üzemek, amelyek a 12 fokot meg nem haladó fokú sör kiméréséről a 8 fokos (egységes) sör kimérésére térnek át, a ki-mért sörnek az 52.000—1942. K. M. számú rendelet alapján megállapított fogyasztói árát az alábbiak szerint le-szállítani kötelesek:

- a) piccoló sörnél 2 fillérrel
- b) pohár sörnél 2 „
- c) korsó sörnél 4 „

Azok a vendéglátó ipari üzemek, amelyek 12 fokot meghaladó fokú sör kiméréséről térnek át a 8 fokos (egységes) sör kimérésére, a kimért sörnek az 52.000—1942. K. M. számú rendelete alapján megállapított fogyasztói árát az alábbiak szerint le-szállítani kötelesek:

- a) piccoló pohár korsó 34 40 68
- I. o. vendéglátóüzemben 30 44 64
- II. o. vendéglátóüzemben 26 42 60
- III. o. vendéglátóüzemben 22 38 54 fillér.

Az eredeti zárt palackokban eladott sörnek az 52.000—1942. K. M. számú rendelet alapján megállapított eladási árát 8 fokos (egységes) sör eladása esetén az alábbi mértékben kell le-szállítani:

- 0.45 literes palacknál 4 fillérrel
- 0.7 literes palacknál 6 „
- 1.5 literes palacknál 12 „

Nagyvárad, 1942. szeptember 14. én.

Dr. Soós s. k., polgármester.

Férfi ruhákat használtakat, legjobban vehet, eladhat **MOLNÁR** használatra üzletében Bémer-tér 1. (udvarban.) Hívásra hához jövök.

Ujból szabályozták a tábortábori posta csomagforgalmát

Illetékes katonai helyről közlik az alábbiakat:

1. A tábortábori posta csomagforgalmát szállítási, ellenőrzési és egyéb okokból kifolyólag újból kellett szabályozni.

2. A jövőben a tábortábori postacsomagok feladása külön erre a célra rendszerezett, bélyegjegyes tábortábori postai levelezőlapok felhasználásával történik.

A zöldszínű bélyegjegyes tábortábori postai levelezőlapokból minden hónap első napján parancsnokságtól a hadművelleti területen kapott egy darabot.

Ezt a levelezőlapot hazaküldi a hónap első napján a hozzátartozójának, akitől csomagot vár.

A bélyegjegyes tábortábori postai levelezőlapon három darab bélyeg van, tehát e levelezőlappal három hónapig lehet még pedig szeptember, október és november hónapban lehet egy-egy csomagot feladni. Ennélfogva mindenki

gondosan őrizze azt meg, mert elvesztés esetén e lapot nem pótolják.

A tábortábori postacsomag feladásánál ezentúl fel kell mutatni a bélyegjegyes tábortábori postai levelezőlapot is. A felvevő postakalmazott a bélyegjegyet és az alatta megjelölt részt keletbélyegző lenyomattal látja el, majd a bélyeg részt levágja és a csomagra ragasztja.

A bélyeges tábortábori postai levelezőlappal csak annak a címére adható fel csomag, aki a levelezőlapon, mint feladó van feltüntetve.

3. Addig, amíg az új rendszer kezdete nem lesz, a kihirdetés napjától kezdve szeptember 15-ig, az öszes — tehát nemcsak a 2. számmal kezdődő — tábortábori postahivatalok címére a magán-csomagok feladása szünetel.

4. Szeptember 15-e után az összes tábortábori postaszámokra csomagok a fentiek szerint ismét küldhetők. Ugyancsak küldhetők fenti idő-

ponttól kezdve a 2-es számmal kezdődő tábortábori postaszámokra áruminta-küldemények is.

5. Mivel szeptember hó végéig minden hónapban egyén megküldheti hozzátartozójának a bélyeges tábortábori levelezőlapot, ennek kassza miatt senki se türelmetlenkedjen.

Előfordulhat, hogy ezen időpontig sem érkezik meg valami okból kifolyólag a bélyegjegyes tábortábori postai levelezőlap. Ez esetben az eljárás a következő.

a) Az érdekelt felnevezett először kérdje, a hadművelleti területen levő hozzátartozójához, hogy részére feladott-e bélyegjegyes tábortábori postai levelezőlapot. Amennyiben a kérdésről, annak előjárósága által megbeszélve, a tábortábori postai levelezőlapot a kérdezőnek elküldte, úgy az értesítés elnevelében a központj tábortábori postahivatal kiszolgáltató egy másik kitöltött bélyegjegyes tábortábori postai levelezőlapot.

b) Fentiek alapján az értesítés a központj tábortábori postahivatal címére küldendő (MTI)

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétele

Jékarban lévő egylovas teherkocsit erős lóval azonnali megvételre keresünk. Ajánlatokat Vegyi- és Élelmiszeripari r. t.-hoz, Anyos Pál u. 2-6. szám. 64

Gróf Tisza István uti volt Aradi uti újságárusítóhóde eladó. Érdeklődni a kiadóhivatalban

Különvétel

Paragázzal poloskát, melyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, bútorból, felelősséggel irtja. **Paragáz** szolgálat Szigligeti-utca 7 szám. Telefon: 799 12-11

Kölcsönöket folyósejt házjavításhoz Gazdak és Kisiparosok Hitelszövetke-zete. Bethlen István 6. 3

Állást keres

Hentes és mészáros segéd, hosszú gyakorlattal alkalmazást keres. Címét a kiadóba kér. 45

Állást nyel

Helybéli keresztény kereskedelmi vállalat gyakorlattal rendelkező női tisztviselőt keres. Pályáznj ohand személyesen jelentkezék. Kapisztrán-tér 22. alatt. 65

NYOMDAI SEGEDMUNKÁS felvétetik a Szent László-nyomdába. Szilágyi Dezső-utca 5 szám.

Kifutótűnnek ügyes, megbízható fiút azonnalra felvesznek. Gróf Csáky István-utca 15. 68

Gyermektelen házaspár, ki a kert gondozásához ért, felvétetik Szomszéd u. 31. 66

Tanulót — inast — felvesznek. Mekos kelmefestő- és vegytisztító. Nagyvárad, Gróf Csáky István-utca 15. 67

KIADÓFULA JONDS.

SEBENT LASZLO-NYOMDA N. T.

Felelős szerkesztő: **Dr. Paál Árpád** Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.